

Duits-Nederlands project Bijen in het Bourtangerveen

Bienen kennen keine Grenzen Bijen kennen geen grenzen

Jaap Smit

De imkergroepen in Noordoost Nederland hebben goede grensoverschrijdende contacten met de imkergroepen in het Duitse Weser-Ems-gebied. Jaap Smit is een van de contactpersonen en lid van de Nederlands-Duitse/Deutsch-Niederländische Imkerkring.

Hij denkt en werkt mee in het project 'Imme Bourtanger Moor', voor een toekomstig Duits-Nederlands scholings- en documentatiecentrum voor bijenhouden en natuurbescherming in Wesuwe in de Duitse gemeente Haren (Ems)

Het van oorsprong uitgebreide veengebied in de grensstreek Emsland - zuidoost Groningen kent een lange traditie van bijenhouden als onderdeel van de kleinschalige landbouw. Grazende kuddes schapen dwongen de heideplanten in het voorjaar nieuwe uitlopers te vormen en dat stimuleerde de bloei. Het landschap met droge en natte heidevlaktes was kleurig en gevarieerd. Door grootschalig cultiveren ontstond een 'modern monocultuurlandschap', in slechts de kleuren groen, geel en bruin, met net als elders grote invloed op plant en dier én bijenhouderij.

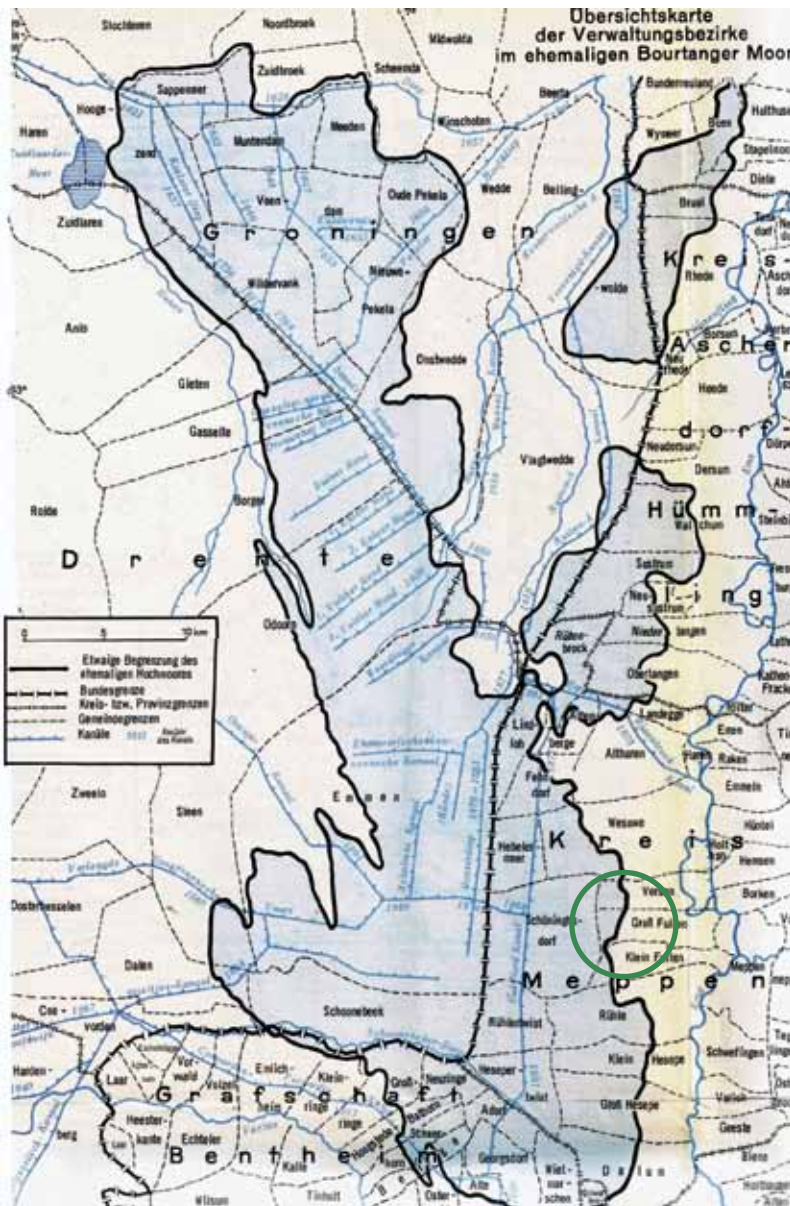
Een weg terug door scholing

Nu is er een omgekeerde beweging aan de gang. Er ontstaat belangstelling voor de eigen leefomgeving en voor bijen(houden). Dat is zichtbaar in de toeloop op bijenteeltcursussen.

De Duitse gemeente Haren (Ems) geeft veel aandacht aan biodiversiteit ten behoeve van mens, plant en dier in de regio. Daarom, en ook voor gerichte inzet voor bestuiving in cultuurgewassen, hecht ze aan bevordering en instandhouding van een actieve groep goed geschoolde imkers. De regionale imkervereniging wilde graag een informatiepunt realiseren voor bijen en de natuur in het algemeen. Daarop inhakend heeft de gemeente met een royaal gebaar een voormalige woning ('keuterij') met groot erf ter beschikking gesteld.

Als Nederlandse vertegenwoordigers van de Groepen in Noordoost-Nederland zijn we vanaf de eerste ontwikkelingen betrokken bij de planvorming en realisatie. We zijn ons goed bewust van mogelijkheden en beperkingen van Nederlandse inbreng. Er zijn drie deelprojecten te onderscheiden:

1. De inrichting van het erf met drachtplanten, verschillende bijenwoningen, nestgelegenheden voor solitaire bijen en hommels, informatieborden voor belangstellenden, een lesbijenstand en een stand voor praktijkproeven.

Overzicht van de bestuursindeling van gemeenten in het grensgebied. De onderbroken lijn is de landsgrens. Omcirkeld is het plaatsje Wesuwe.

2. De aanpassing van de voormalige woning en bijgebouwen.
 3. Inrichting, investering in hardware en software voor algemene informatie over bijen en imkeren, bijenteeltdocumentatie, instructie en (na)scholing.
- Voor deelproject 3 zien we in de ontwikkeling de meeste samenwerkingsmogelijkheden. Bijvoorbeeld bij het maken van tweetalige brochures, gemeenschappelijke uitwerking van scholingsplannen, grensoverschrijdende deelneming aan scholing.

Koninginnenteeltcursus in Duitsland

Het regionale Landesverband der Imker Weser-Ems en het Bijenteeltinstituut Celle steunen de ontwikkeling met raad en daad. Op 10 augustus 2013 was er een druk bezochte bijeenkomst op de locatie te Wesuwe-Siedlung (aan de Hebelermeerstrasse nummer 3) en werd een vriendenvereniging/Förderverein opgericht. Deze heeft nu al meer dan 100 leden! Het terrein is ondertussen flink aangepakt. Bouwtekeningen zijn klaar. Arbeid en materiaal zijn toegezegd. Het wordt vast een uitnodigend en praktisch 'Bijenhuis'.

Voorjaar 2014 start een pittige cursus koninginnen-teelt. Onderliggende gedachte bij deze scholing is dat cursisten de verworven kennis een aantal jaren kunnen en willen delen met imkers in de regio. De cursus gaat door; er zijn voldoende Duitse deelnemers voor (Duitse) subsidie. In Wesuwe verwelkomt men graag een aantal Nederlandse deelnemers uit de grensstreek. De lessen zijn in het Duits, maar voor vaktaal is zonodig vertaalsteun beschikbaar.

Belangstelling?

Meld je bij Imkermeister Hermann Hüasers, Düner Weg 3, 49733 Haren (Ems) huesers@haren.de ●

In een volgend artikel kom ik graag terug op de grensoverschrijdende samenwerking in de Eems-Dollardregio.

Het kaartje is afkomstig uit: Winterberg, A. (1957), Das Bourtan-ger Moor – Die Entwicklung des gegenwärtigen Landschaftsbildes und die Ursachen seiner Verschiedenartigkeit beiderseits der deutsch-niederländischen Grenze. – Selbstverlag der Bundesanstalt für Landeskunde, Remagen/Rhein.

foto Iebe Monderman

Ingrid Monderman

Dagboek van een imker

1

Wat vliegt de tijd. Voor mijn gevoel hebben we de bijen net achtergelaten voor de winter en nu is het alweer februari. Na een bizar lange zomer en een knap natte herfst hebben we nu weer een bijzonder warme winter. Nou ben ik zelf een echte winterliefhebber, dus laat sneeuw en ijs maar komen. Maar ook voor de bijen zou het beter zijn als er een echte winter aanbrak. Of misschien is het beter voor de imkers, want dan weten we tenminste hoe we moeten handelen. Rond december hoor je oxaalzuur te druppelen. Misschien dat het daarvoor toen in andere delen van Nederland koud genoeg is geweest, maar in Driebergen zeker niet. Dus zelfs op oudejaarsdag heb ik dat klusje niet kunnen klaren. Vind ik ergens wel prima, want als er iets tegen mijn gevoel ingaat, dan is het wel de volken openen midden in de winter. Twintig jaar geleden kreeg ik tijdens de cursus te horen dat je ze met rust laat nadat je klaar bent met voeren. Maar nu is alles anders. Het voordeel van die midwinteractie is dat je meteen even kan zien of je volk nog leeft, maar als je ze met grote ogen naar je ziet kijken, zich afvragend waarom je in vredesnaam de deur open laat staan terwijl het buiten zo koud is, voel ik me erg schuldig. Aangezien de broedloze periode volgens de boekjes van ongeveer half december tot half januari loopt, ga ik ervan uit dat ik wanneer u dit leest, de bijen inmiddels met oxaalzuur behandeld heb. Volgens de weersverwachting blijven de eerste twee weken van januari nog relatief warm, dus ik ben bang dat het een vroege ochtend- of late avondklus is geworden. ●

Tot de volgende keer, Ingrid